

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 11. Vtrum Christus nobis meruerit Fidem, & reliquas dispositiones ad
gratiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Prima Ratio.

Tertio Probatur; Ratione. Primò, Quia etiam si Christus non venisset, Angelis tamen fuisset data gratia: ergo non habuerunt eam ex Christi meritis. Antecedens patet; Quia sicut natura illorum fuit præordinata sine dependentiâ à Christi merito; ita in eodem signo fuit præordinata illorum gratia: quia Deus non præordinavit Angelicam naturam nisi perfecto modo, scilicet ut esset particeps diuinæ naturæ per dona supernaturalia & beatitudinem.

Secunda Ratio.

Secundò, Si Angeli habuissent gratiâ ex Christi meritis, non debuissent accipere gloriam ante Christum; ut patet in Patribus veteris Testamenti. Confirmatur; Tùm, quia non decebat, ut illi, qui per Filium erant adoptati, hereditatem cælestem adirent ante Filium: tum, quia illis data fuisset gratia modo imperfecto, scilicet dependenter à meritis futuris. Ergo non debebant accipere consummationem antè solutionem presitam.

Tertia Ratio.

Tertio, Adam non habuit gratiam, qua primò sanctificatus est; ex Christi merito: ergo nec Angeli. Antecedens Probatur, Quia alioqui Christus debuisset illi reuelari à principio cum primum fuit formatus: nõ enim credibile est sine explicita fide Incarnationis esse iustificatum, si ex Christi merito gratiam accipere debuit. Atqui Patres tantummodò insinuant hoc mysterium illi in ecclasi reuelatum, quando de latere eius formata est Eua: nec vlla ex ipsis capi potest coniectura hanc reuelationem antea factam; quin potius non obscure insinuant tunc primum factam. Vide D. Augustinum lib. 9. de Genesi cap. vlt. Et Leonem epist. 23.

Quarta Ratio.

Eccles. 7. v. 30. Genes. 1. v. 27.

Quartò, Rectitudo status innocentie pertinet ad opus creationis, ut insinuat Scriptura, cum ait; *Hominem creatum esse rectum, & Creatum ad imaginem & similitudinem Dei.* Vnde & Patres vocant illam, *naturalem rectitudinem, naturalem dignitatem, naturale bonum.* Leo serm. 1. de Ieiunio, & serm. 13. de Passione. August. de Spiritu & littera cap. 27. Atqui totum opus creationis primæ, est ex solâ Dei bonitate, non ex merito alicuius. Confirmatur; Quia D. Aug. lib. De corrept. & gratia, c. 10. 11. & 12. aperte insinuat gratiam Angelis & homini in statu innocentie datâ non fuisse ex Christi merito; nam distinguit hanc ab illa, dicitque acceptam esse ex bonitate conditoris: eam autem quæ data est ex Christi merito, longè esse alterius conditionis.

Quinta Ratio.

Apocal. 7. v. 4.

Quintò, Si Angeli habent gratiam ex meritis Christi: ergo saltem empti sunt pretio meritorum eius, quamuis non redempti; redemptio enim captiuitatem supponit. Item ergo pro Angelis sacrificium suum obtulit; in hoc enim eius meritum maximè consistit: alioqui quod opus pro illis fecit? Itaque & ipsi de albi sunt in sanguine Agni. Quæ omnia parum sunt consentanea modo loquendi Scripturæ & Patrum.

40 Soluuntur Argumenta.

Contra. Obijcitur Primò: Ioan. 14. vers. 6. *Ego sum via, veritas, & vita: Nemo venit ad Patrem nisi per me:* illud, *Nemo,* est generale ad homines & Angelos.

Respondeo; Nihil cogit extendere ad Angelos: accipi enim debet secundum subiectam materiam de hominibus, qui procul sunt à Patre: sicut illud Ioan. 6. v. 44. *Nemo potest venire ad me, nisi Pater qui misit me, traxerit eum:* vbi de solis hominibus est sermo; sequitur enim: *Et ego resuscitabo eum in nouissimo die.* Similiter Ioan. 17. v. 3. *Hæc est vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum, & quem misisti Iesum Christum:* aperte de hominibus loquitur, ut patet ex præcedentibus: & sensus est; Ratio, Quia homines debent peruenire ad vitam æternam, est per fidem Dei & Messie.

Obijcitur Secundò, Ex Gregorio in cap. 2. lib. 1. Regum; *Nullus hominum neque Angelorum sanctus est nisi per Christum.* Respondeo; Gregorius non habet hæc verba; sed solum dicit, *Neminem esse sanctum nec hominem nec Angelum absque dono Vnigeniti.* Probat autem Angelos esse sanctificatos ab vnigenito, non quod meritis eius, sed quia virtute & omnipotentia eius sanctificati sunt; iuxta illud Psalmi, *Verbo Domini celi firmati sunt.*

Gregorius explicatur.

Obijcitur Tertio ex eodem Gregorio ibidem; *Quia, inquit, Vnigenitus Dei, Deus est, extra eum non est aliquis; (id est, nemo habet statum iustitiæ) quia nemo Electorum nisi in ipso est. Quod sic refertur ad diuinitatem eius, ut nequaquam intellectum humanitatis eius euacuet; quia iustus esse non potest, qui fidem non habet Incarnationis.* Respondeo; Loquitur solum de hominibus, quorum proprie est iustificari & accipere statum iustitiæ per Christi fidem: nemo enim habet statum iustitiæ nisi in ipso per fidem maneat: vbi illa dictio, *Nisi,* non excludit, inquit, humanitatem assumptam: Nam, ut Scriptura docet, *Nemo potest esse iustus nisi per fidem diuinæ Incarnationis:* scilicet post hoc mysterium exhibitum. Suprà ostenderat Gregorius quomodo Angeli fuerint iustificati per Vnigenitum.

Obijcitur Quarto, Ex eodem Gregorio hom. 14. in Ezechiel. *Vnigenitus Patris, qui sursum est firmitas Angelorum, inferius factus est hominum redemptio.* Respondeo; Aperte indicat Filium per diuinam naturam esse firmitatem Angelorum. Patet ex verbo, *Sursum:* & quia, ut statim subdit, *est illi fortitudo ne cadant.* Quid autem Gregorius sentiat, patet ex lib. 4. in lib. primum Reg. c. 1. *Nisi, inquit, Adam peccasset, Redemptorem nostrum carnem nostram suscipere non oporteret. Non enim venit vocare iustos, sed peccatores ad penitentiam. Si ergo peccata deessent, eum venire non oporteret.*

Obijcitur Quintò & vltimò, Ex D. Thomæ Commentario in Ioannem, in illud: *De plenitudine eius omnes accepimus:* scilicet omnes Apostoli, & Patriarchæ, & Propheta, & iusti qui fuerunt, sunt, & erunt, & etiam omnes Angeli. Respondeo; Solutio sequitur in D. Thoma: Loquitur enim de Christo secundum diuinitatem: nam præpositio *De,* isto loco significat causam originalem & effectiuam per auctoritatem ut ipse ait: & probat ex Ecclesiastici cap. 24. vers. 26. *Transite ad me omnes qui concupiscitis me, & à generationibus meis (quæ scilicet de me procedunt) adimplemini.* Vbi manifestè agitur de Sapientia diuina.

D. Thomæ mai.

DVBIVM XI.

Vtrum Christus nobis mernerit Fidem, & reliquas dispositiones ad gratiam?

Sunt duæ sententiæ. Prior est, Fidem & alias dispositiones remotas, Timorem, Attritionem, Spem, non dari nobis ex Christi meritis, sed dumtaxat ex diuina misericordia. Ita Driedo lib. de

41 Quidam negant.

L l iij lib. de

lib. de Captiuit. tract. 2. cap. 2. art. 4. pag. 246. & sequentibus, & Ruardus art. 6. Insinuat etiam Sasbourn in 1. c. ad Ephes. Idem docent Siluester Ferrariensis in lib. 4. contra Gentes cap. 55. & Capreolus in 3. dist. 18. qui etiam motum Fidei, Spei, & Charitatis, quatenus sunt informes, & dispositio remota ad gratiam, dicit non esse ex Christi meritis: vt autem procedunt ab habitibus Theologicis, & vt sunt dispositio concomitans, esse ex Christi meritis. Quæ distinctio iure refutatur à Siluestro. Motus enim Charitatis numquam potest esse informis, aut dispositio remota; sed semper est cum gratiâ, & dispositio propinqua in conuersione.

Capreolus.

Verius affirmatur de omni dispositione propinqua & remota ad Iustificationem.

ex Scriptura.

Altera sententia est huic contraria, scilicet omnem dispositionem ad iustificationem, siue propinquam siue remotam, nobis ex Christi meritis conferri. Colligitur ex D. Thoma supra quæst. 8. art. 3. ad 2. & qu. 7. art. 9. Et fuse docet Andreas Vega lib. 4. in Tridentinū per multa capita, & Calalius lib. 1. De quadripartita iustitia c. 4. & alij.

Probat, Ioan. 15. v. 5. Sine me, inquit Christus, nihil potestis facere: ergo nec præparare nos ad iustitiam; vt colligit ex illo loco Conciliū Arausicanum cap. 7. ad Ephesios 1. v. 3. Qui benedixit nos omni benedictione spiritali in caelestibus in Christo; vbi illud, in Christo, nihil potest commodè significare, nisi per Christi meritum: ergo omne donū spirituale pertinens ad cœlestia, datur ex Christi merito. 2. ad Timoth. 1. v. 9. Qui vocauit nos vocatione sua sancta, non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum & gratiam; quæ data est nobis in Christo IESU ante tempora secularia: vbi significat gratiam vocationis nobis ab æterno esse præparatam in diuino proposito, ob Christi merita. Ad Philip. 1. v. 29. Vobis donatum est pro Christo (id est Christi merito, vt exponit Anselmus, & insinuat Concil. Arausicanum cap. 25.) non solum vt in eum credatis, sed vt etiam pro ipso patiamini: ergo fides est ex Christi meritis. Ioan. 1. v. 17. Veritas per IESUM Christum facta est, id est, vera fides, vt exponit D. August. in istum locum: non tantum vt per Doctorem, sed etiam vt per auxiliatorem; vt Augustinus probat ibidem Tract. in Ioannem.

Probat de Fide.

Cur Christus dicitur datus.

Hinc Christus Ioan. 10. v. 9. dicitur Ostium, quia per ipsum datur fides, quæ est ianua salutis. Et sanè mirum esset ipsum tantum operari in docendâ fide posuisse, si eius donum nobis non meruisset.

Ex Concilijs.

Probat, Secundò, Ex Concilijs. Concilium Mileuit. cap. 4. dicit, Scire quid facere debeamus, esse donum Dei per Christum. Idem docet Arausicanum locis citatis nempe cap. 7. & 25. Concilium Tridentinum sess. 6. cap. 5. expressè docet exordium iustificationis, quod est à gratia præueniente, & à prima vocatione, esse ex Christi meritis. Omitto alia: nam videtur communis Ecclesiæ sensus, quæ cum petit aliquod auxilium gratiæ siue præueniens siue subsequens, semper per Christum petit.

42 Probat de dispositione alij.

Probat, Tertiò, Ratione: Ac primò, de vltimâ dispositione est communis omnium sententia: quia cum hac infallibiliter coniuncta est iustificatio: ergo si vltima dispositio non esset ex Christi meritis, neque iustificatio esset ex ipsius meritis: quod est apertè contra Scripturas. Confir. Primò, quia si homo suis viribus posset habere

vltimam dispositionem, posset etiam suis viribus parare iustitiam: ergo si posset illam habere sine Christi meritis, etiam iustitiam posset sine eius meritis habere. Cõfirmatur Secundò; Quia eiusdem est introducere formam, & ad illam vltimò disponere, quando agens est perfectum. Ergo si vltima dispositio datur, non ex Christi merito, sed ex purâ Dei misericordiâ, etiam iustificatio ita dabitur.

Secundò, Idem probatur de dispositionibus remotis. Primò, Quia tota iustificatio, prout accipitur in Scriptura, est ex Christi merito; vt statim ostendemus; sed hæc includit omnes dispositiones, sicut generatio includit omnes præparationes: ergo omnes dispositiones sunt ex Christi meritis. Secundò, Qui meretur alteri finem, meretur omnia necessaria ad illum: sed Christus meruit nobis iustitiam: ergo omnes præparationes ad illam necessariae. Tertiò, Cur Deus non conferat has dispositiones ob Christi merita? cum eius meritis sint debita, & hic modus sit perfectior: nam sic ex misericordiâ & iustitia conferentur, & magis demonstrabitur efficacia Christi meritorum. Nam non solum poterit influere in ea quæ actu sunt membra, vt sunt omnes qui habent fidem; sed etiam in ea quæ adhuc remota sunt à suo corpore, quæ poterit efficere sua membra; vt rectè docuit D. Thom. supra quæst. 8. art. 3.

Probat de dispositionibus remotis.

In quo notandum est discrimen Christi & Adami: licet enim in eo conueniant quòd sicut Adam non potest infundere mortem peccati, nisi homini ex ipso genito: ita similiter Christus non infundat vitam iustitiæ, nisi in regeneratum ex ipso: tamen in hoc differunt, quod generatio Adami sit naturalis, & ideo neque ipsa, neque id quod ad eam disponit, est ex demerito Adæ, sed solum peccatum. Regeneratio autem ex Christo, est spiritualis; & ideo tam ipsa, quàm dispositio ad ipsam, est ex Christi merito.

Discrimen inter generacionem ex Adamo, & regeneracionem ex Christo.

Dices; Istæ dispositiones sunt actus liberi: quomodo ergo dantur nobis ex Christi meritis? Respondeo; Quatenus pendent ex gratiâ excitante & adiuuante, quæ dantur ex Christi meritis. Quo modo etiam bona opera dicuntur dona Dei.

DVBIVM XII.

Virum Christus meruerit nobis Remissionem Culpa, & Pœne æternæ; & Gratiam Iustificationis?

Respondeo & Dico Primò, Christus satisfecit pro culpis omnium hominum, & meruit illarum remissionem. Est fide tenenda. Isaia 53. v. 6. Posuit in eo Dominus iniquitatem omnium nostrum. Ad Titum 2. v. 14. Dedit semetipsum pro nobis, vt nos redimeret ab omni iniquitate. 1. Ioan. 2. v. 2. Ipse est propitiatio pro peccatis nostris; non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. Vnde patet eum quoque satisfecisse pro peccatis eorum qui præcesserant, qui etiam ad mundum pertinent. Et confirmatur, ad Rom. 3. v. 25. vbi ex professo probat neminem vmquam potuisse iustificari ex operibus legis, Quem, inquit, proposuit Deus propitiationem per fidem in sanguine ipsius in remissionem præcedentium delictorum. Ad Heb. 9. v. 15. In redem-

43 Meruit remissionem culpæ.